

MEETMELEHT	
Meede 3.1 MTÜ Arenduskoda koostöö ja jätkusuutlikkus	
Meetme nimetus:	MTÜ Arenduskoda koostöö ja jätkusuutlikkus (kestlikkus)
Meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus:	<p>Arenduskoda viis ellu perioodil 2014–2022 seitse koostööprojekti ja osales partnerina kahes koostööprojekti. Eelmisel perioodil said hoogu tegevusrühma ettevõtjate võrgustik kestlikku maaettevõtluse suund ning kohaliku toidu võrgustikus osalejad Põhja-Eesti Kohaliku Toidu arendamise suunal. Suurimaks saavutuseks oli rahvusvahelise tähtsusega EUROPARC sertifikaadi saamine Lahemaa rahvusparki turismipiirkonnale (kogu Arenduskoja piirkond) ning eesmärgiks seekord on selle hoidmine. Tegevusrühm peab oluliseks algatatud võrgustike edasiarendust. Lisaks osales tegevusrühm teistes koostööprojektides partneritena nagu näiteks „Viru LEADER koostööprojekti“ – Virumaa LEADER tegevusrühmade koostöö arendamisel jne. Peamised lisandväärtused, mis läbi koostööprojektide on tulnud:</p> <ul style="list-style-type: none">- Koostöövajadus erinevate ettevõtlusvormide ja -valdkondade vahel.- Tegevuste organiseerimise/koordineerimise vajadus, ehk et piirkonnas peab olema arendusorganisatsioon, keda aktsepteeritakse partnerina, kellel on olemas ressursid ja vahendid, et põhjalikumalt koostööd teha.- Koostööprojektide lisandväärtuseks on osaliste omavaheline kogemuste vahetamine, ideede jagamine, parematest praktikatest õppimine, võrdluse tegemise võimaldamine jms.- Koostööprojektides osalemine on toonud välja vajaduse hoida teadmised ja oskused kõrgel tasemel, et olla juhtpartner koostööprojektides. <p>Eelnimetatud projektide loogiliseks jätku on uue perioodi rahvusvahelised koostööprojektid, mis käsitlevad „Põhja-Eesti“ kohalikku toitu, kestlikku maaettevõtlust ja arukaid kogukondi. MTÜ Arenduskoda koostööprojektide vastu tunnevad huvi ka teised Eesti tegevusrühmad ning nendega koos on vastavad koostöö tegemise eesmärgid seatud. Strateegia koostamise käigus toimus MTÜ Arenduskoda koostööprojektide konverents „Kestlik koostöö“, kus osalesid erinevad projektipartnerid Eestist (LEADER tegevusgrupid) – Rohelise Jõemaa Koostöökogu, Kodukant Läänemaa, Põhja-Harju Koostöökogu, Partnerid, Peipsi-Alutaguse Koostöökoda, Virumaa Koostöökogu, Kirderanniku Koostöökogu, Lõuna-Järvamaa Koostöökogu, Ida-Harju Koostöökogu, PAIK. Lisaks osalesid koostööprojektide partnerid välismaalt: Lätist – Cesis District Rural Partnership, Riga District Rural Partnership, Business Association of North Kurzeme; Sloveeniast – LAG Between Snežnik and Nanos, Soča Valley, Bogastvo podeželja; Portugalist - ATAHCA (osa Peneda Geres rahvusparki piirkonnast Põhja-Portugalis), ADRAMA (osa Madeira saarest, piirkonnas Madeira kaitseala). MTÜ Arenduskoda on avatud koostööprojektide võimalike partnerite osas nii Eestist kui välismaalt huvitundvate partnerite jaoks.</p> <p>Nagu senine koostöö arendustegevus on näidanud, et piirkonnas ettevõtjad on juba aktiivsed võrgustiku osalised ja realselt saavad/näevad lisandväärtust koostööst. Uueks väljakutseks on kestlikkuse teemade arendamine kogukondade suunal. Tegevuspiirkonnas on väga erineva arengutaseme ja arusaamisega kogukondi, mis kohati on osutunud suureks probleemiks</p>

koostöö tegemisel. Seega oleme võtnud üheks eesmärgiks kogukonna esindajate arendamise koos võrgustiku loomisega.

Meetme eesmärk:

Meetme üldiseks eesmärgiks on MTÜ Arenduskoda koostöö arendamine nii Eesti siseselt kui rahvusvahelisel tasemel läbi MTÜ koostööpiirkonna sisemise koostöö ja enda liikmete arendamise. Seeläbi on tagatud tegevusrühma kestlikkus. MTÜ Arenduskoda on piirkonna arendusorganisatsioon, kus võrgustikutegevuse edasi arendamine (olemasolevad võrgustikud) ja osaliste motiveerimine läbi atraktiivsete ja vajalike tegevuste, on pikas plaanis võtmetähtsusega. Meetme raames toetatakse juba toimivate siseriiklike ja rahvusvaheliste võrgustike edasiarendamist ning uute võrgustike loomist ja arendamist. Uue võrgustikuna näeb tegevusrühm kogukonna võrgustiku loomist. Seega oleme võtnud uueks suunaks kodanikuühiskonna edendamise ja seal fookuse seadmine kogukondadele ning nende liidritele soodsa arengukeskkonna loomisele. Olemasolevate võrgustike arendamise juures peab tegevusrühm oluliseks minekut esmaste koostööteemade juurest juba järgmisele konkreetsemale/spetsiifilisemale tasemele.

Toetatavad tegevused:

Strategiaperioodil on MTÜ Arenduskoda koostööprojektid seotud 3 põhiteemaga:

1. Kestlik maaettevõtlus:

Sihtgrupp:

Piirkonnas tegutsevad ettevõtted ja mittetulundusühingud.

Tegevused:

- Europarc strateegiate uuendamine ja elluviimine Lahemaa Rahvuspargis ja tema mõjupiirkonnas.
- Kogemuste saamine – õppereisid, koolitused, seminarid, konverentsid, töötoad jms.
- Piirkonna turundusalased tegevused (näit. Europarc aladele Europarc Travel Guide).
- Erinevate teavituskanalite kaasamine (televisioon, blogid, Youtube-i kanal jms).
- Rahvusvahelise võrgustiku arendamine ja laiendamine.
- Noorte ettevõtlikkuse arendamine.
- Noorte sündmuste - laadad, messid, üritused jm – korraldamine.
- Piirkondades noorteorganisatsioonide kaasamine.
- Mentorteenuste väljatöötamine noortele.
- Uuenduslike lahenduste väljatöötamine ja arendamine (näit. simulatsioonimängud, videote tegemine jms).
- Praktikavahetus, talgud.

2. Kohalik toit

Sihtrühm:

Piirkonnas tegutsevad tootjad, toidu tarbijad (inimesed, piirkonna elanikud), noored, kohalike omavalitsuste juhid, kokad, kogukonnad, turismiettevõtjad.

Tegevused:

- Kohaliku, tervisliku ja keskkonnateadliku toidu tarbimise edendamine läbi teavitustegevuste (tarbija ja toitlustajate teadlikkuse kasvatamine kohalikust toorainest, toodetest, tervislikust toitumisest ja toitumise suundumustest, seminarid, praktikumid, töötoad ja meediatöö);
- Kooli, lasteaia ning hooldekodude kokkade ja nende toitlustusasutuste pidajate (omavalitsuste) teadlikkuse tõstmine piirkonna kohalikust toidust, mahetoitlustuse käivitamisest, menüüde mitmekesistamine, toimivate praktikate tutvustamine;

- Töö laste ja noorte suunal, näiteks koolide ja lasteaedade juures toiduprojektide käivitamine, sh kooli- või kogukonnaaiad;
- Põhja-Eesti kohaliku toidu märgisekandjate võrgustiku hoidmine ja arendamine (märgisekandjate ringi laiendamine, OTTide senisest enam kaasamine, ühised seminarid ja õppereisid, ühine turundustegevus, piirkonna toidusündmuste korraldamine näiteks nagu Avatud triiphoonete ja aedade päev ning Lahemaa restoranide nädal koos sõpradega).

3. Kogukonnad

Sihtgrupid:

Kogukonnad, külaseltsid, ettevõtjad, kohalikud omavalitsused, muud asjaomased organisatsioonid.

Tegevused:

- Kogukondade tegevusvõimekuse tõstmine (eeltöö on kaardistamine, et saada teada erinevate kogukondade arengutasemed ja mõistmised):
- Tegevusvõimekuse põhiteemadena käsitleme:
 1. strateegilist planeerimist/kavandamist, juhtimist ja töökorraldust, tegevuse mõju mõõtmist ja ka eneseanalüüsi;
 2. inimressurssi kogukonnas ja vastutuse/kohustuste jagamist – kogukonna liikmeskonna, palgatöötajate, vabatahtlike ning inimeste arendamist;
 3. majanduslikku olukorda ja võimekusi - omatulu teenimine, annetused, projekti- ja tegevustoetused, vastavad võimekused seda kõike teha;
 4. koostöö erinevaid tasandeid, erinevaid osapooli ja koostöö sagedusi;
 5. sidet kasusaajatega, erinevate sihtrühmade tundmist ning sidet kogukonnaga;
 6. ühiskondlikele lahendustele suunatud tegevusi: huvikaitsetegevused, avalike teenuste osutamine ning kogukonna arendamine.
- Kogukonnaliidrite koolitusprogrammi koostamine ja osaliste motiveerimine.
- Kogukonnaliidrite koolitusprogrammi läbiviimine ja muude teadmiste tõusu toetavate tegevuste tegemine (õppereisid, head praktikad, töötoad, seminarid, konverentsid jms.).
- Arukate külade strateegiade koostamine koos hilisemate esitlustega plaanidest (mentorite/ekspertide kaasamine arenguprotsesside kavandamisel jms). Meetod, mida rakendatakse on „one page“ kompaktsed arengukavad.
- Kogukonna algatusi ning omaalgatuslike tegevuste toetamist võimaldavate programmide, fondide ja muude võimaluste tutvustamine.
- Kogukondade tegevusvõimekuse heade näidete koostamine, esitlemine ja levitamine.

Tegevuste toetamine nii läbi investeringute kui ka muude tegevuste:

- Koostöötegevuste elluviimine koostöökokkuleppe alusel.
- Ettevalmistav projektitoetus piiriülese koostöö korral (ühiste kavatsuste kokkuleppe alusel).

Meetme sihtgrupp:

MTÜ Arenduskoda

Nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale:

Nõudeid ei ole.

Projektitoetuse taotluse hindamiskriteeriumid:
Taotluse võtab vastu ja kiidab heaks MTÜ Arenduskoda üldkoosolek.
Toetuse maksimaalne suurus ja määr:
Toetusmäär kuni 90%, piiriülese koostöötegevuse algatamise ettevalmistamiseks on toetusmäär kuni 100%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 10 000 eurot ja maksimaalne toetussumma 100 000 eurot aastas. Mitmeaastaste projektide korral jagatakse toetussumma aastate vahel.
Meetme näitajad ja sihtväärtused:
<u>Väljundnäitajad:</u> <ul style="list-style-type: none">- Toetust saanud koostööprojektide arv – 13- Pikendatud kohaliku toidu märgise saanud ettevõtete arv - 80- Uute kohaliku toidu märgise saanud ettevõtete arv – 20- Koostatud Lahemaa piirkonna strateegia – 1- Koostatud arukate külade strateegiate arv – 20- Kogukonnaliidrite arenguprogrammis osalenute arv - 20
<u>Tulemusnäitajad:</u> <ul style="list-style-type: none">- Maaelanike arv, kes saavad kasu täiustatud teenustest (KOV põhiselt), iga KOV läheb programiperioodi jooksul arvesse 1 kord – Tapa vald (7351), Kadrina vald (4838), Haljala vald (1645), Kuusalu vald (6240), Loxsa linn (2615).- Osalejate rahulolu (% vastanutest, tagasiside küsimine peale tegevusi/üritusi) – 95%.